

Valtuustoaloite 13.9.2021 Valle Espoon lastensuojelu toiminnan parantamiseksi

Valtuustoaloite Espoon lastensuojelu toiminnan parantamiseksi

Espoon lastensuojelusta lukee heidän sivuillaan seuraavasti: Espoon lastensuojelu auttaa ja tukee vaikeassa tilanteessa elävää lasta ja perhettä. Lastensuojelulla on tarkoitus turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelu auttaa niitä perheitä, joille muut lapsiperheiden palvelut, kuten ehkäisevä lastensuojelu, eivät riitä.

Jos lapsi on välittömässä vaarassa tai muutoin kiireellisen sijoituksen ja sijaishuollon tarpeessa, hänet voidaan sijoittaa kiireellisesti. Sijoitukseen voidaan päätyä myös silloin, kun lapsen huoltajat ovat väliaikaisesti kykenemättömiä hoitamaan lastaan tai kun lapsi vaarantaa vakavasti omaa terveyttään tai kehitystä. Kiireellinen sijoitus on määräaikainen(30 päivää).

Jos kasvuolot tai lapsi itse vaarantavat vakavasti lapsen terveyttä tai kehitystä, eivätkä avohuollon tukitoimet ole sopivia, mahdollisia tai riittäviä, lapsi on otettava huostaan. Huostaanotto voidaan toteuttaa kuitenkin vain, jos sijaishuollon arvioidaan olevan lapsen edun mukaista. Ennen lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle on selvitettävä lapselle läheisten henkilöiden mahdollisuudet ottaa lapsi luokseen asumaan tai muutoin osallistua lapsen tukemiseen.

Espoon lastensuojelu ei toimi

Olen saanut kymmeniltä lastensuojelun asiakkailta huolestuttavia tietoja Espoon lastensuojelun toiminnasta. Usein syy on sosiaalityöntekijöiden käyttämä valta, tai ammattitaidottomuus. Valta on suurempi kuin mikään muu, ei edes rikostuomio istuin ole tähän verrattavissa.

Espoon lastensuojelusta on tehty satoja valituksia, sen väärin hoidettujen asioiden perusteella. Espoon lastensuojelun sosiaalityöntekijät eivät useinkaan kuuntele vanhempia tai kuuntelevat vain toisen vanhemman tai vain lapsen kertomaa. He eivät myöskään pyri yhdistämään perhettä tai tarjoamaan apua perheeseen, vaan he menevät helpomman tien kautta, eli sijoittavat lapsen/t välittömästi ja pyrkivät huostaan ottoon ja jopa uhkaavat sillä, jos vanhempi ei suostu sijoitukseen, vaikka tämä olisi aiheeton ja jopa vedoten siihen, että tapaus on heille hankala ja huostaan otolla saavat 2 rauhoitettua tilanteen. Tilanne rauhoittuu vain heidän kohdaltaan, mutta ei perheen. Perheen vanhemmat jätetään yksin, heille ei tarjota ollenkaan apua, vain lapsi saa apua, jos avuksi lasketaan lapsen sijoitus pois kodista. Suurin osa lastensuojelun asiakkaaksi joutunut lapsi kärsii pahasta eroahdistuksesta ja muista psyykkisistä oireista jopa koko loppu elämän.

Yleensä lastensuojelu pyrkii rauhoittamaan tilanteen määrittämällä yhteydenpidon rajoituksia vanhempien ja lasten välille. Usein lapsen puhelimen käyttöä pyritään rajoittamaan lastensuojelun toimesta. Sosiaalityöntekijät vetoavat siihen, että kun lapsi palaa kotilomilta, niin hän on itkuinen ja se pitäisi saada vähentymään tällä rajoituksella. Tuo on kuitenkin harhaan johtava ilmaus, on aivan normaalia, että lapsi ikävöi omia vanhempiaan kotilomien jälkeen. Tähän yhteyden pidon rajoitusten määrittämiseen pitäisi puuttua, se on psyykkistä pahoinpitelyä. Lapsen ja vanhempien yhteyksiä, pitäisi pitää yllä ja niitä lisätä, olkoon tapaaminen sitten valvottua tai ei. Lapsen vanhempi on kuitenkin lapsen näkökulmasta tärkeä, lasta ei pidä vierottamaan vanhemmasta millään keinoin, vaan pyrkiä suunnittelemaan, että lapsi voisi palata perheeseen. Perheeseen paluuseen tulisi antaa tukea, on kuitenkin Espoossa harvinaista, että perheet saisivat tarvitsemaansa tukea.

Espoon lastensuojelu, pyrkii myös kirjaamaan asiakaskertomuksiin asioita, jotka eivät pidä paikkaansa. Lastensuojelun tekemiä asiakassuunnitelmia ja kirjauksia tulisi tarkistella yhdessä vanhempien kanssa ja niitä tulisi pyydettäessä korjata, näin ei nykyään ole. Virheelliset kirjaukset jäävät olemaan ja näin vahingoittavat perheen osapuolia, varsinkin vanhempia. Laki asiakastietojen kirjaamisesta sanotaan näin: Kirjaamisesta on huomioitava asiakasasiakirjalain 4 §:n lisäksi EU:n yleisen tietosuojasetuksen 5. artikla, jossa säädetään niin sanotusta tietojen minimoinnista. 5. artiklan mukaan "henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä käsitellään".

Lastensuojelu ei saisi toimia puolueellisesti, näin kuitenkin useinkin on. Se toimii usein toisen puolella tai nuoren puolella. Lastensuojelun tehtäviin kuuluu kuunnella kaikkia perheen jäseniä asioista ja yhdessä pyrkiä hyvään loppu tulokseen. Lastensuojelun sosiaalityöntekijä ei saisi yksin päättää mikä on perheen kohtalo, varsinkin lapsen sijoituksen ja huostaan pyrkimisen pitäisi olla ehdottomasti vain vihon viimeinen keino, jos muuta keinoa ei ole ja lastensuojelun tarjoamat tukitoimet eivät riitä, usein kuitenkin mitään tukitoimia ei tarjota, varsinkin vanhempi/t jäävät aivan yksin, heille ei 3 tarjota mitään tukea, kun on päädytty sijoitukseen tai huostaan ottoon. Heille annetaan vain paperinippu käteen. Perheen rikkomisesta jää hirveä henkinen tuska ja itse syytökset varsinkin vanhemmille. Tarjottu tuki puuttuu kokonaan.

Joka viides lastensuojelun asiakkuus olisi vältettävissä, jos apua perheeseen annettaisiin silloin kun sitä pyydetään jonkin tahon toimesta. Varsinkin niiden lapsien kohdalla, jotka tarvitsevat mielenterveyspalveluita. Ennalta ehkäisyä tulisi antaa, näin ehkäistäisiin perheiden rikkominen.

Lastensuojelun kasvava vauhti aiheuttaa merkittävän kustannuserän Espoon kaupungille. Espoon lastensuojelun kokonaiskustannukset v2020 olivat 60 973 581e, josta sijaishuollon kustannukset eli kun lapsi sijoitetaan kodin ulkopuolelle ovat 49 940 548e, josta laitoshoidon osuus on 79,2% eli pienestä summasta ei ole kyse. Laitokset ovat suurimmaksi osaksi yksityisten omistamia. Lapsen laitoshoidon maksaa vuorokaudelta n.300e. Vuonna 2020 0-17 vuotiaita lapsia oli Espoossa kodin ulkopuolella asui 735 lasta, mikä on osuus 0-17v väestöstä 1,0%. Lastensuojelun vastuusosiaalityöntekijöitä on 74, josta sijaishuollossa vain 13. Eli sosiaalityöntekijää kohden on n.56 lasta. Tämä aiheuttaa sen, ettei sosiaalityöntekijä ehdi vastailemaan kaikkien perheiden soittopyyntöihin, saattaa mennä jopa kk ennen kuin perhe saa vastauksen. Työntekijöitä pitäisi olla tupla määrä, mutta tämäkin asia ratkaistaisiin, jos perheet saisivat tukea kotiin, niin sijoitukset vähenisivät. Vanhemmille on vastattava.

Kun mietitään lastensuojeluun käytetyn rahan määrää, niin sillä saisi merkittävää apua perheille ilman laitoshoidon ja nämä summat korottuvat vielä, kun lapsi kasvaa aikuiseksi ja oireilee psyykkisesti, jolloin hän kuluttaa terveydenhoitoa. Tietenkin kaikki lapset eivät voi asua vanhempiensa kanssa, mutta suuri osa voisi tukien turvin asua. Nyt tukia ei juurikaan tarjota. Lastensuojelu on suurta bisnestä yksityisille yrityksille, ne tekevät miljoonavoittoja, Mehiläinen on suurimpia voiton saajia. Lastensuojelualan markkinat Suomessa ovat paisuneet jo yli miljardiin euroon, kun huostaanottojen määrä on noussut hurjaa vauhtia. Huostaanottojen määrä pitää vähentää radikaalisti apua tarjoamalla.

Espoossa lastensuojelu ilmoituksia tehtiin v2020 8460 kpl, määrä on järkyttävä.

Lastensuojeluilmoituksen tekemiseen kannustetaan enenemissä määrin kouluissa ja päiväkodissa ilman, että asiaa olisi otettu puheeksi ensin koulun opettajan tai kuraattorin tai päiväkodin henkilökunnan ja perheen kesken. Moni joutuu lastensuojelun 4 asiakkaaksi, vaikka oikeaa aihetta ei olisi, on vain henkilökunnan kapeakatseinen näkemys pienestäkin huoleen aiheesta. Lastensuojeluilmoituksen tekemisestä on tullut ns. muoti-ilmiö. Jopa hammaslääkäristä lähtee kotiin uhkaus, että otetaan yhteyttä lastensuojeluun, jos hammaslääkäriin ei saa lapselleen varattua aikaa. Vaikka syy on itse hammaslääkäriin nettisivujen toimimattomuudessa tai aikaa ei ole ja vanhempi ei saa varattua aikaa nuorelle, ja nuori ei itse halua varata. Tällaisia ilmoituksia ei saisi Espoon hammashuollosta lähteä. Vanhemmat asetetaan puun ja kuoren väliin. Lastensuojelun pitäisi tarttua vain oikeisiin huolestuttaviin asioihin, kuten lapsen pitkä aikainen kaltoin kohtelu tai vanhempien kykenemättömyys hoitaa lasta.

Me allekirjoittaneet vaadimme, että Espoon lastensuojelun toimintaa tulee tarkistella tarkemmin mm. tässä aloitteessa kirjattujen ehdotusten/tietojen perusteella. Tulisi ehdottomasti vähentää lastensuojelun asiakkaiden määrää ehkäisevillä toimenpiteillä. Lastensuojeluun kuluu liikaa Espoon varoja. Yksityisten laitosten omistajien voittojen minimoiminen. Käytetään rahat ennaltaehkäisyyn ja perheiden auttamiseen. Perheet pitää saattaa ehjiksi, lopetetaan perheiden hajottaminen, tarjotaan apua, saadaan onnellisempia, hyvin voivia perheitä, ehkäistään mielenterveysongelmia. Tehdään Espoosta perheiden hyvin vointi kaupunki, lapset ovat meidän tulevaisuutemme..

LÄHTEET <https://kuntalehti.fi/uutiset/lastensuojelun-kustannukset-jatkavat-kasvuaan-suurimmissakaupungeissa-sijoitukset-aiheuttavat-valtaosan-kustannuksista/>
https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_06_02_Kuusikko_Lastensuojelu_2020.pdf
<https://www.espo.fi/fi/tukea-arkeen/lapsiperheet/lastensuojelu#section-9347> <https://yle.fi/uutiset/3-11016328> <https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/JULSOSK/9.1+Asiakastietojen+kirjaaminen>

Espoossa 13.9.2021 sairaanhoitaja, suurperheen äiti, Jaana Valle

Kajava Henna
Ampuja Ari
Pakarinen Riikka
Lahtinen Teemu
Wacklin Sami
Grönroos Simo